

НАМАРАЙ ПАР—ҮНДЭР УРГАСЫН ҮНДЭНЭ НУУРИ МҮН

Мүнөө үедэ хүдөө-ажалай бүх хүдэлмэрилэгшэд таряахууламга болон гүрэндэ тушаалгауудыг саг болзор соонь үнтэрхэ хэрэмтэ хамаг хүсэээ хашуулацхай. Таряахурялгын үе дэлгэрхэн социалистическэ үрхсөөнэй долгин доро ажалай байһан түрүү колхозууд халга болон гүрэндэ таряа тушаалгануудаа амжалтатыйгаар үүргэжэ байна.

Зүгөөр, республикын олохов колхоз, совхоз болон машинно-тракторна станцинууд имагтал таряахурялгада хамаг ханалаа абаад, намарай тарилга, намарай пар хахалалгыг ээлжээндэ тарихожорхон байха юм. Ярууны, Закамнай, Бичурын, Буяны, Кяхтын аймагууд мүнөө үртэр намарай пар хахалалгаа үүргэлдүй шахуу байһаар. Зам нэгэн колхозуудын эхилэн болобошье, түсэбэй ёһоор таряалагдаһан тоото мори унаа болон хүнүүдэ гаргагүй байха юм. Тэрэнтэ Сэлэнгын, Прибайкальска, Кабанскын, Байкальска-Бударинска аймагууд зүүнүдэ га намарай пар бэлдэжэ байна.

Баяхан, БМАССР-эй Ардаг Комиссарнараи Совет болон ВКП(б)-гэй Обкомой бюро республикын колхозуудаар намарай пар бэлдэхэ БМАССР-эй Наркомээр табигдаһан график, үрэндэ хабаадаха мори унаа, эр зөмсөг болон тракторнуудай тоо баталба. Тинхэ зуураа, БМАССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой бюро колхоз, МТС, таряачажалай, тракторна бригада бүхэндэ намарай пар хахалха табиг хоногой график зохёожо тэрэниие заатагүй үүргүүлхэ ябадал хангахыень. ВКП(б)-гэй айком, аймгүйсэдком газартаряалангай органуудыг ялгалһан байна.

Тингээд байхада правительствээр байгуулагдаһан намарай пар бэлдэхэ график эрхим шаартайгаар дүүргэхэ ябадал колхоз, совхоз, машинно-тракторна станци бүхэнэй хуулига уялга болго. Намарай пар хахалалга-

да колхоз, совхоз, МТС-үүдээр табигдаһан бригаданууд зохёогдоһон графикаа дүүргэхын түлөө хамаг хүсэээ зангидажа, хатуу шангаар тэмсэхэ зэргэтэй. Мүн энэ хүдэлмэридэ ябагдаһан үндэр бүтээсын хайноһоо тэмсэхэтээ хамта эрхим шанарай тухай мартахэ ёһогүй.

МТС-үүдэй директорнууд тракторист бүхэндэ намарай пар хахалха даалгавари үгэхэ уялгатай. Колхозой түрүүлэгшэдэ аргаар тушаажа үгэхэн учасок дээрэ үдэртөө комбайнын хурялгада ябадаг тракторнуудыг хүнийн сагта намарай пар хахалалгада элсүүлхэ хэрэгтэй.

МТС-эй дирекци колхозой правленигэй хамтаржа намарай пар хахалжа байгдай байра байдалыг дулаалжа, тэндэнь халуун эдэ хууль, мүн тракторай уһа, горючи, түрхихэ тоһо гэхэ мэтын шухала хэрэгсэлүүдээр таһалгаряагүйгөөр хангахэ ябадал эмхидхэхэ уялгатай.

Намарай пар—үндэр ургасын үндэнэ нуури мүн. Энэ болбол полиин буртаг үбһэн, хамхуун халаахайтай тэмсэхэ болон газарта шиг пойтыень баржа байлгахэ эрхим хэмжээн юм. Саг болзор соонь хожомдуулангүй бэлдэхэгдэн намарай парта тарихан учасокһаа гектарай 20 центнер ургаса абаһан түрүү колхозууд орон дотор барагдаһагүй олон. Хэрбээ намарай пар саг соонь эрхим шанартайгаар бэлдэхэ шадаа һаа ямаршье колхоз нимэ ба энээнһээ үшөө дээшэ ургаса абажа шадаха байна.

Таряахурялга болон гүрэндэ тушаалгада элсүүлэгдэхгүй байһан бүхы мори унаа, тракторнууд энэ гэнээр намарай пар хахалалгада табигдахэ зэргэтэй.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин уряалаар Октябриин урда тээхи социалистическэ мурысөөндэ оролсожо байһан республикын колхозууд намарай пар хахалалга дээрэ шэнэ амжалтануудыг туйлан, добтолжо байгаа фронтдоо үшөө эхэ туһа хүргэжэ шадаха байна.

Бельгийскэ элшэн сайд господин Э. Ле Гэ гэгшэ Бельгийскэ правительствын бэлэг болохо радиие В. М. Молотовой нэрэмжэтэ рентгенологин радиологийн Центральна научно-шэнжэлэлгын институтда дамжуулан үгэбэ

Советскэ сэрэгэй госпитальнуудта хэрэглэхээр Бельгийскэ правительствын бэлэг болгоһон грамм радиие Бельгийн онсо бүрин эрхэтэ элшэн сайд господин Э. Ле Гэ гэгшэ сентябриин 27-до В. М. Молотовой нэрэмжэтэ рентгенологин ба радиологийн Центральна научно-шэнжэлэлгын институтда дамжуулан үгэбэ. Бялагы институтдай директор Лукин габьяата ажал-ябуулгана профессор С. А. Рейнберг гэгшэ абаһан байна.

Радиие дамжуулан үгэхэдэнь СССР-эй Элүүрые Хамгаалха Ардаг Комиссарай орлогшо нүхэр В. В. Парин, СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Наркомадай протокольны таһагыг даагшын уялгыг дүүргэгшэ нүхэр Г. И. Фомин, мүн тэрэшэлэн СССР-эй Наркомздравай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд ба бельгийскэ посольствын членүүд байлсабад. Господин Э. Ле Гэ ба профессор С. А. Рейнберг гэгшэд богонихон үгэнүүдыг хэлэбэ.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай Указ

Нүхэр В. Г. Монкетовые БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай секретарин уялгыг дүүргэгшэ болгон томилхо тухай

Нүхэр Монкетов Виктор Григорьевиче Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Советдай Президиумай секретарин уялгыг дүүргэгшэ болгон томилхо.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай гүрүүлэгшэ Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай секретарин уялгыг дүүргэгшэ М. ИЛЬЧЕВ. Улан-Удэ Советүүдэй байшан. 1944 оной сентябриин 26.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай Указ

Нүхэр Э. С. Юндуновые БМАССР-эй Социальна Хангалгын Арадай Комиссараар томилхо тухай

Нүхэр Юндунов Эрдэни Санжеевиче Бурят-Монгол АССР-эй Социальна Хангалгын Арадай Комиссараар томилхо.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай гүрүүлэгшэ Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиумай секретарин уялгыг дүүргэгшэ В. МОНКЕТОВ. Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1944 оной сентябриин 26

ХРОНИКО

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиум болбол нүхэр Баханов Григорий Филипповиче эндоо хүдэлмэридэ оршонтойнь дашарамдуулан Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Советдай Президиумай секретарин уялгыг дүүргэгшэнь сүлөөлбэ.

БМАССР-эй Верховно Советдай Президиум болбол нүхэр Иннеева Ольга Данилевна Бурят-Монгол АССР-эй Социальна Хангалгын Арадай Комиссарай уялганаа бэсэйнэ муудаһанһаа сүлөөлбэ.

ВЛКСМ-эй ОБКОМОЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАГДАБА

Гүрэндэ таряа зөөлгэ дээрэ эрхим хүдэлмэрийн жэшээ харуулжа, даалгаваринуудаа үлүүлэн дүүргэхэнь түлөө Зайграйн аймагай «Улаан Эрхирэг» колхозой комсомольско-залуушнуудай транспортна бригадын бригадир нүхэр Доржин, Хорин аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско-залуушнуудай транспортна бригадын бригадир нүхэр Доржиев, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско-залуушнуудай транспортна бригадын бригадир нүхэр Цыбинов гэгшэд ВЛКСМ-эй Б. М. Обкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба.

ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудай зууршалгаар Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэгшэд:

Зайграйн аймагай «Улаан Эрхирэг» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжиев, парторгын нүхэр Галсанов)—гүрэндэ 2.730 пуд эрхим шанартай таряа тушаажа, сентябриин 22-то гүрэнэйнгөө урдахи уялгыг сүм дүүргэбэ. Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Крылов) гүрэндэ таряа тушаажа түсэбөө сентябриин 12-то дүүргэбэ. Иволгын аймагай «Красный Октябрь» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Фёдоров) гүрэндэ таряа тушаажа түсэбөө сентябриин 20-до дүүргэһэн байна.

Советскэ Информбюроһоо Сентябриин 26-ай оперативна мэдээнһээ

Сентябриин 26-ай туршада ТАЛЛИН городһоо баруун-урлуур манай сэрэгүүд Эстонин баруун эрье шадарыг дайсанай бутархай бүлэгүүдһээ сэбэрлэхэ тушаа байлдаануудыг хэжэ, 200 гаран нуурин газарнуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда КЛОГА-РАНД, КУРСЕ, АЛЛИКЛЕПА, РОЗЛЕПА, ЛИННАМЯЗ, РИДАЛА, ТУРУ, ПУЙСЕ, ХАЗСНА, МАРТНА, СИЛЛА, ЛАЙКНЮЛЬ, МИХИЛИ гэдэг газарнууд ба РИЗИПЕРЕ, ЗЛАМА, РИСТИ, ТАЗЬЛА, ПАЛИВЕРЕ, ВИГАЛА, РОТСИ гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

РИЖСНЭ зүгтэ манай сэрэгүүд добтолгобо хүгжөөнэ, АЙНАЖИ, САЛАЦРИВА, АЛОЯ, ЛИМБАЖИ, ЦЕСИС гэдэг городуудыг эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 300 гаран ондоо нуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда СВИЦУЕМС, АСТЗРЕ, УМУРГА, СТАЛБЕ, ЛУЦИЕМС, СЕРМУНШИ, ЯУНПИЛС, МАДЛИЕНА гэдэг газарнууд ба АЛОЯ, АУСЕКЛИС, ПУЙТЕЛЕ, ПАЛЕ, СҮАЙЦЕЛЕ, ЗОНЕПЕ, АЙНАЖИ, ЦЕСИС, РАМУЛИ, АМАТА гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

САНОН городһоо урлуур ба зүүн-урлуур манай сэрэгүүд ой тайгатай газараар дайсанай эсэргүүсэлтэ болон инженернэ хаалтануудыг дабан гаража, Дрогобычскэ областин районно центр болохо ТУРНА гэдэг город болон түмэрзамай станцие, РАДОШИЦЕ, ОСЛАВИЦА, СМОЛЬНИК, ЦАРЫНЬСКЕ, БЕРЕЖНИ, ДЫДЕВАТ, БОБЕРНА, ЯСЕНИЦА-ЗАМНОВА, ЯВОРА гэдэг нуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ.

Фронтын ондоо учасокууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрлэгнүүд ба хэдэн пунктнуудта нютагай удхашанартай байлдаанууд болоо. Сентябрьин 25-да агаарта болон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 49 самолёт унаагдаа.

Партиин хүдөөгэй райкомуудые хүтэлбэрлхэ ябадалые найжаруулха

Дайн сэрэгэй үедэ хүдөөгэй партиин организацинууд хадаа гэн ехэ, айхалтар харюусалгатай хүдэлмэринүүдые хэжэ колхозно ажалые зүбөөр хүтэлбэрлхэ өөһэдүнгөө шадабари мэргэжэ-ные харуулханаа гадна парти ба правительствын заабаринуудые эрдэ шууд бэелүүлдэг болло. Зүгөөр советскэ деревнинн ажабайдал нэгэн газартаа байнагүй. Ажахын ба политическэ удхашанартай хүдэлмэринүүд саашадаа партиин хүтэлбэриие үшөө дээшлүүлхэ ябадалые эрдэг байна.

Манай партиин Центральна Комитет болбол хүдөө ажалые, нийтэ-политическэ болон идеологическэ хүдэлмэринүүдые хүдөө ажаруулдаг найжаруулха тухаа анхарал оролдолгоё үлэмжэ ехээр гаргадагынь мэдэрэбди. ВКП(б)-гэй ЦК болбол хүдөө нютагуудай партиин организацинууднаа район болон колхозуудайнгаа экономическэ, нийтэ-политическэ ажабайдалые гүнзгыгөөр мэдэхэ, эрхэмэ бүрмүсүн хэрэглэхэ ябадалынь партиин райкомуудта туһаламжа үзүүлхые эрдэг байна. Район гэшлэ административно-территориальна үндэһэнүүд мүн. Кооперациин, советүүдэй, кредитэй болон бэлдхэ-тэй талаар «колхозн» байгуула-лые болон бусад ажахын хүдэл-мэринүүдые деревнидэ ябуулха эрэгт ймагта эндэ сугларна» (И. СТАЛИН).

Районно партиин организаци мүн партиин райком гэшлэ район соохи ажахын политическэ болон культурна ажал-ябуулгануудые хүтэлбэрлэн юмхилдог юм. Парти болбол большевистскэ хүтэлбэрлэгын искусство гэшлэ район соохи ажабайдалдаа бүхы дээрнэ ша-дабартайгаар хүтэлбэрлхэ юм гэжэ һургадаг байна. Нийтэ по-литическэ болон идеологическэ хүдэлмэринүүд партиин орга-низаци болбол өөһэдөө хүтэлбэ-рилхэ ёһотой. Энэ шухала хү-дэлмэриие бусадорганизацинууд-а даалынгүй гансахан өөһэдөө үтэлбэрлжэ тэрэнэйнгээ түлөө харюусаха ёһотой. Партиин ор-ганизаци болбол ажахын бүхы абуулгануудые советскэ, ажахын олон земельнэ органдуудар амжуулан, тэдэнэрые нэлгэн үшөөр, эзэт буса ябадалуудые гаргуулангүйгөөр хүтэлбэрлэдэг юм.

Политика ба ажахы гэшлэ бээ өөһөнөө таһардаггүй гэшлэ. Тэдэнэрые плангата дайн сэрэгэй үедэ ойлгохо хэрэгтэй. Тарилга, таргасхуряалга, гүрэндөө тарла тушаалга, адууна малаа гээлтэ оролтогүйгөөр хүтжөөхэ болон үрэнэ үбхэ тэжээлээр хангаха гэжэ мэтгын ажахын зорилганууд хадаа политическэ удхашанартай эрэгүүд гэшлэ. Мүнөө хүдөө нютагуудтахи эгээн шухала зо-

рилгонууд хадаа тарла ба бусад продуктуудые гүрэндөө тушаа-ха ябадал болон. Большевигүүд-нээ хүдэлмэреө эгээн дээлэ хэмжээндэ үнгэргэхые эритдэнэ. Тиймнээ партино-советскэ шийдхэбэринуудые болон гүрэнэй түсэбүүдые жаяг заршамтайгаар дүүргэхэ ябадалда кадрнуудаа хүмүүжүүлхэ эгээн шухала гэ-шлэ. Жаяг заршамгүй, ханаагаа амаршаха, залуу залыхай яба-далуудые гаргах хэрэгые пар-тийна организацинууд болбол тэсэн хаража байха ёһогүй. Жэ-шээлхэдэ, гүрэндөө тарла ту-шаалгаар гээрдэхэ, гүрэнэй, кооперативна болон колхозно үмсын зөөринуудые хулгайлаха, үбэрлэхэ, гэхэ мэтгын гүрэн түрэдэ харша ябадалуудые гар-гах хэрэгые эрдэ шууд үгы хэ-хэ хэрэгтэй.

Хүдөө нютагуудуудар үнгэргэг-дэдэг политическэ ба ажахын удхашанартай зорилгонууд бол-бол ймагта кадрнууд, колхозни-гуудуудар шийдхэгдэш гэшлэ. Тээд тэдэнэрэй хэрэргээр өөһэдүнгөө хэжэ байһан хүдэлмэринүүдэй харюусалгатай ба шухала бай-ханые мэдэрэн дээрнээ, тэрэ кампанинууд хадаа амжалтатый-гаар үнтэргэгдэхэ байна. Эгээл нямнээ партиин райкомууд бол-бол партино-политическэ, куль-турно-гэгээрэлэй, идеологическэ хүдэлмэринүүдые хүдөө нюта-гуудта найжаруулха тухаа большевистскэ анхарал оролдолго табиха ёһотой.

Партиин организацинуудай эгээн шухала уялганууд хадаа арад зондоо сэрэгэй, политическэ болон уласхоорондын собити-нууд тухай зүбөөр ба саг соонэ танилсуулжа байха үүргэтэй. Партиин хүтэлбэрлэхы хүдэл-мэринүүд болон пропагандистнууд болон агитаторнууд болбол поли-тическэ темэгэй элдхэл ба хөө-рэлдөөнүүдые үнгэргэхэдөө ганса-хан лэ мүнөө үеын собитинууд тухай ойлгуулаад хүдэлмэреэ хиваарлаха бэшэ, харян марк-систескэ-ленинскэ теориян агуу-ехэ удхые, юмнэнэй хубилжа байдаг законны болон дайн сэр-эгэй хубилалта болохо тухаа сталинскэ ерээдүйн байдалые хараха ябадалай агууехэ хүсые тайлбарлажа үгэхэ ёһотой. До-торой болон уласхоорондын ор-шон байдалуудые зүбөөр ойлго-хо, хүтэлбэрлэхы хүдэлмэринүү-дэй асуудалнуудые зүбөөр шийд-хэхэ гээбэл, партиин эдэбхитэл, түбхын түрүүлнэ, партиин со-ветскэ болон комсомольскэ кадр-нууд марксистескэ-ленинскэ теор-ийтэй танилсахань угаа шухала.

Нийтэ-политическэ болон идеологическэ хүдэлмэринүүдые муугаар ябуулдаг дээрнээ, ажахын ажал-ябуулгануудые бү-рүү методээр хүтэлбэрлэдэг дээр-нээ ехэхэн дүтүү дунда зүйл-нүүд ушардаг байна гэжэ мэдэ-хэ ёһотойбди. Энээп тухаа

ВКП(б)-гэй ЦК болбол «Татарскэ партиин организацида нийтэ-политическэ болон идеологиче-скэ хүдэлмэрини байдал ба тэ-рэнны найжаруулха хэмжээнүүд тухай» гаргаһан тогтоол соогто тэмдэглэһэн байгаа.

Татарскэ нийтэ-политическэ ба идеологическэ хүдэлмэринүүд муу, партиин Обком энэ хүдэл-мэриие хангалтагүйгөөр хүтэл-бэрлхэ гэжэ ВКП(б)-гэй ЦК тэмдэглэһэн байгаа. Тээд үнэн-дөөшье эндэ партиин, советскэ болон комсомольскэ кадрнуудаа марксистескэ-ленинскэ теори-нуудтай танилсуулха талаар горьтой хүдэлмэри хөгдөөгүй байһан юм. Марксистескэ-ленин-скэ теория кадрнуудай өөһэлнэ шудалха ябадал эндэ орхигдо-шохон байха юм. Партиин Обком болбол районно партиин хү-дэлмэриелхэ пропагандист-нууд болон газетэнүүдэй редак-торуудтай марксистескэ-ленинскэ теори шудалха хэрэгтэнэ амар-шые туһаламжа эмхидхээгүй байгаа баяй Тиймнээ эдэнэрэй олонхын теоретическэ талаар бэлдхэлгүй, арах зонойнгоо дунда политическэ хүдэлмэриие амжалтатыйгаар ябуулжа шада-даггүй байшоо.

Районно партиин организацинуудай ба партиин райко-муудай ажал-ябуулга хүндэ хү-шэршые, олон янзыншые байдаг юм. Тээд тэдэнэрэй олонхын колхозно деревнинн ажабайдалые бүхы дээрнэ зүбөөр хүтэлбэ-рилжэ, олонхитэтэеэ халуун бар-гисаатай боложо шадахаһаа ган-на өөһэдүнгөө зэргые колхозно деревнинн түрүүшүүдээр олош-руулжа шадаа. Гэбэшье, зары партиин Обкомуудтай зүгтөө партиин райкомуудтай хүдэлмэриие туһаламжа үгэхэхэ хэрэгтэ хү-түү дунда зүйлнүүд яһала оло-байна

Дайн сэрэгэй үедэ партиин райкомуудай эрхилхэ хүдэлмэ-риннэ угаа хүндэ болоо. Тэдэнэрэй сэтгав илээгүй ондоо боло-шон байна. Районно партиин организациные хүтэлбэрлхэ залуу кадрнууд дэбжүүлэгдээ. Тээд эдэнэр партиин хэрэгтэ үнэн сэг-хэ, шуларгуу бэрхэ, политическэ хүдэлмэрини дүй дүршэлтэй өөһэдүнгөө урлахы зорилганууд-ые мэдэхэ хүнүүд гэшлэ. Тийм-нээ районно партиин хүтэл-бэрлэхы кадрнууд тухаа гол анхаралаа табиха тэдэнэрые улам саашалань шадабартайгаар хүдэлмэрилдэг хүнүүд болгохо тухаа оролдохо ёһотойбди.

Партиин Обкомууд, крайко-мууд болон напкомпартиин ЦК-нуудэй зүгтөө партиин райко-муудта үдэр бүри хүтэлбэри үгэжэ, тэдэнэй хүдэлмэриие найжаруулха эгээн шухала зо-рилгэ болоно гэшлэ.

(Сентябрин 25-ай «Правдын» түрүү бэшгээ).

А. РУДАКОВА.

Тарбагатайн аймагтай «Сигэнт» колхоздо үрнэнэй участок ху-рйалга боложо байна. Энэ колхоз 90 гектарта шэжинсэн үрнэнэй участок гариган байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машинист Иннокентий Андреевич Торашин гэгшэ үрнэнэй участогэй тарла хуряжа байна. Энэ болбол кор-мобо 180 процент хүртэр дүүргэнэ.

А. Поповой фото:

ТЕЛЬМАНЭЙХИДЭЙ УРЯЛААР

НОВОСЕЛЕНГИНСК (Теле-фоноор абгаба) Мүрүсөө үүскэлнэ Тельманэй нэрэмжэт колхозой членүүдэй уриаэд харюу болгон аймагтай колхо-зууд хурдалгынгаа хүдэлмэри хурдан түргэнөөр ябуулжа бай-на.

Октябрин урн тээхи соци-листическэ мүрүсөөндэ оролсо-шон Куйбышевэй нэрэмжэт ар-телийн членүүд 880 центнер сөбөр тарла тушаажа, гүрэн-эйгөө урлахы уялга саг бол-гоор өшөө сүү дүүргэбэ. Мүн тарла хадаа түсөө дүүргэ-шон байна. Мүнөө һүриллэнэ болон сохилгодо хамаг хүсөө ээсүүлэд байха юм. Тарла со-молгодо хабаадагшад түхэрэн үүдхэ соо хүдэлмэрилнэ.

Колхознигууд Балданов, Ни-ков, Раднаева, Баторова, Эр-мынеева ба бусад тельманэйхи-дэй урлалые зүбшэн хэлсэжэ, найшаһан дары ажалаа шан-адхан, үндэр бүтээсвүүдые уйлажа эхилбэг.

Тэрэшлэн «Авангард» кол-хоз тарла хадаа болон гүрэн-дэ т шааха түсэбүүдээ дүүр-

гэһэн байна Хурялгаа эхил-хэнэ хойшо улам ашаануудые зооор эмхидхэжэ, гүрэндөө 348 центнер эрхим сортын тарла тушаагаа. Тарнахуряал-гын хүдэлмэридэ хурдан түр-гэнөөр хабаадалсаһан колхоз-нигууд Малкова, Рыбова гэгшэ Октябрин урда тээхи соци-листическэ мүрүсөөндэ оролсоходоо улам шангаар ажалаа уялгануудые абаа.

Тельманэйхидэй урлалаар октябрин урда тээхи соци-листическэ мүрүсөөндэ орол-соһон Сэлэнгын ба бусадшые колхозууд эдэ үдэрнүүдтэ ху-рйалга, тушаалгануудаа һу-раггүй шангадхаба. „Майн 1“ Молотовой, Сталиной, Кыган-ичын нэрэмжэтэ колхозууд тарла хуряалга болон гүрэнэ ушаалгануудаа энэ гэгээр үүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсөө үлсүүлбэ. Эдэ артельүүдэй членүүд хурялгын хүдэлмэри-дэ бүхы хабаа гаргажа, тель-манэйхидэй урлалда бодото харюу үгэхэднэ гэжэ нэгэн хүн шэргээр мэдүүлбэд.

Б. Тургэнова

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ТАРЯХУ-РЯАЛГА БОЛОН НАМАРАЙ ПАР-ХАХАЛАЛГА ТУХАЙ БМАССЭЙ НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

944 оной сентябрин 25.

Аймагууд	Таряхуряалга (процентээр)	Намарай тариага (процентээр)
Закаменай	93,6	2,8
Сэлэнгын	78,7	1,9
Хорин	78,3	1,2
Ируунын	77,6	3,9
Золгын	76,3	8,6
Гүнхэнэй	75,9	6,8
Гарбагатайн	75,7	3,4
Бичурын	72,7	2,6
Хэжэнгын	71,9	13,0
Зэдын	71,5	6,4
Занграйн	71,5	3,7
Кяхтын	69,3	1,1
Мухаршабэрай	68,9	7,7
Курумжаанай	68,3	13,0
Прибайкальска	67,5	6,0
Кударын	66,2	8,5
Баргажанай	64,7	8,2
Кабанскын	64,1	1,5
Байкало-Кула-ринска	61,8	5,6
Хамта	72,4	5,5

Сезонно түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Таряхуряалгын үедэхи со-циалистическэ мүрүсөөндэ тү-рүүлхые хүсэһэн Бичурын ма-шинно-тракторна станцин маг-гаалта комбайнернууд сезонно аалгабаривуудаа үлүүлэн дүүр-гэжэ байна.

«Красное знамя труда» кол-хозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа комбайнер Николай Горнстаев гэгшэ 10 үдэр соо 190 га тарла хуряаба. Мүн Ка-лининнай нэрэмжэтэ колхоздо хү-дэлмэрилдэг комбайнер нүхэр Лаба Норбоев гэгшэ сезон соогто 180 га хуряаха түсэбтэй аад, 203 гектар хуряаха зуураа, хэ-дэн килограмм горючи арбиллан байха юм.

Мүнөө нүхэр Норбоев «Ком-мунтерн» колхозой хуряалгада туһа хүргэжэ байна. Октябрини урда тээхи социалистическэ мү-рүсөөндэ оролсоходоо нүхэр Нор-боев «Коммунар» комбайнаараа үдэрэй 12 га хуряаха уялга абаа.

А. МАНГУТОВ.

Агитбригада колхозуудта гараба

Бүзар немецүүдые бута со-шихо сагые хурдадахын тула агитационно-ниитын хүдэлмэ-

риинэ үндэр шата дээрэ табиха хүсэлэнтэйгөөр 6 хүнөө томи-логдон агитбригада Түхэнэй аймагтай центр Кыреннээ кол-хозуудта гараба.

Тус бригадын программыв

нимэ: уласхоорондын темэнүү-дээр хөөрэлдөө ба элдхэл хэ-хэ, мүн тэрэшлэн ураннайха-най самодеятельность харуулха байна.

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОЦДОН, сентябрийн 27. (ТАСС). Союзнигуудай экспедицино хүсэнуудэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

Эйндгофен-Неймеган хоёрой коорондохим зам худар союзнигуудай харгы замуудта аюултай дайсанай атаканууд дахин гэлэргээ сохигдоо. Бокмернээ урагшаа 5 мили болохо газарта Маас мурэнэй хэлэг хубинь союзнигуудай гарта байна.

Мүн тэршэлэн союзнигуудай хушуураи ороһон газарай хоёр талын участок дээрэ амжалтанууд туйлагдаа. Баруун талада союзнигуудай сэрэгүүд Антверпен-Гернгаут гэдэг канал тээшэ тужаса шобон байна. Зүүн таладань Месейкин оршондо союзнигууд Вессем ба Дильсен хоёрой хсорондо Маас мурэнэй баруун өрмөсө гаргаа бариха байна.

Саашадаа урда зүг тээшэ Юневиль хүртэр патрульнуудай эдибхи үргэлжэлб. Союзнигуудай позицияда өхө хубилалта болзогүй. Штольберг ба Ахенай оршондо дайсан бага заргын артиллериин бүүдэлгэ хээ.

Люксембургин урда хубила союзнигууд Грейвельдгенгинеи эзэлб. Нансинаа зүүдлжээ Марсалда ойро дайсанай контраатакнүүд гэдэргээ сохигдоо. Мерт мурэнэй гол газарта дайсан болбол артиллериин буудалга хэбэн байгаа. Эпинальнаа хойгуур союзнигуудай сэрэгүүд Мозель мурэниие гаталан гараад, Шательсдор-Мозелине ба тэрээнхээ урхуур хэдэн городуудыи эзэлб.

Лосоль ба Тондой оршондо дайсан болбол Эпинальнаа зүүдлжээ союзнигуудай дабшаха ябадалыи аалидуулха гэжэ үсэд шанга эсэргүүсэлтэ хэнэ.

Эрье шадарта Кале тушаахи газар дээрэхи ябуулганууд амжалтатайгаар үргэлжэлөөр.

Союзнигуудай авиаци дайсанай сэрэгэй объектнууд ба транспортда хэдэ хэдэн довтолго хэбэ. Агаарта болоһон байлдаануудта дайсанай 38 самолёт унагаагдаһан байна.

ЛОЦДОН, сентябрийн 27. (ТАСС). Лундада далай дээрэ дайралдажа байгаа союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнуудэй штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнэ хадаа сентябрийн 16-наа эхилжэ Далмациин урда эрье шадарай аралнууд дээрэ сэрэгүүдыи буулгаха союзнигуудай ябуулганууд хэгдээ, тийхэ үедэнь партизанууд сухариха ябаһан немецүүдтэ саг үргэлжэ довтолһон байна.

Мүн тэршэлэн Албанида союзнигуудай сэрэгүүд буугаа. Дайлгаар асарагдаһан ба парашюдаар хаягдаһан частьнууд Албанида ба Югославиин эрье шадарай аралнууд дээрэ—адриатическа дайнай ябуулгануудай үргэн фронт дээрэ байлдаануудыи хэжэ байна. Союзнигуудай балканска авиаци өдэ сэрэгүүдтэ дэмжэлгэ хэнэ.

Италида 8-дахим армиин частьнууд Рубикон мурэниие урхуур дайсанай эсэргүүсэлтыи бүри мүнхэл усадхаба. 8-дахим армиин частьнууд Беллари городой оршондо байна. Энэ секторэй зүүн талада английска сэрэгүүд хүндэ байлдаануудыи хэһэнэйнгээ һүүлээр Рубиконхой хойто эрье дээрэ хүүргэ шадарайнгаа бүхэжүүлгыи үргэдхөөд, мүнөө үедэ Савиньяно городто дүтэлжэ ябана. Центральна хубидань американска 5-дахим армиин частьнууд дайсанай үсэд шанга эсэргүүсэлтыи дабажа, нэгэ бага урагшаа дабшаба. Союзнигуудай авиаци ба флот дайсанай сэрэгэй объектнуудыи буудаһан байгаа.

ЛОЦДОН, сентябрийн 27. (ТАСС). Хуулита мэдээсэлэй ёһоор, 1.100 гаран американска хүндэ бомбардировщицууд үсэгдэлэр Оснабрүк, Гамл ба Бремендэ довтолбо.

Английска бомбардировщицууд хилэ шадарай Гох гэдэг городой оршондо дайсанай харгы замуудыи бомбодоо. Аэрофот-буулгабарин баримтанууднаа хараад үзэхэдэ союзнигуудай авиациин довтолго хэһэнэй эсэстэ Германиян уһан-сэрэгэй шухала базын гурбанай хоёр хуби болохо Дильнаидаргагдаһан гүд өхөөр гэмтээгдэһэн байна.

толоо. Кассельдэхи танксыи завод, Оппаудахи түмэржамай депо болон синтетическэ горючинин завод, Людвигсхафендэхи химическэ завод, Кельндохи түмэржамай депо болон завод, Майнцадхи түмэржамай депо болон арсенал бомбодогдоһон байгаа.

Американска авиаци Германида довтолбо

ЛОЦДОН, сентябрийн 27. (ТАСС). Мүнөөдөр 1.100 гаран американска хүндэ бомбардировщицууд олхон истребительнүүдээр үдэшгэдэн ябажа Баруун Германидахи түмэржамай депо-нууд, сэрэгэй-ажайлэдбэрийн болон бусад объектнуудтэ довтолбо.

Болгари Венгри хоёрой хоорондохим дипломатическа харилсаанууд таһарба

СОФИ, сентябрийн 27. (ТАСС). Софийска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Болгари болбол Венгритэй дипломатическа харилсаануудыи довтолбо.

Французска доторой хүсэнуудыи регулярна армиин составта оруулха тухай декрет

ПАРИЖ, сентябрийн 24. (ТАСС). Парижска радиогой мэдээсэлэй ёһоор, французска доторой зэбсэгтэ хүсэнуудыи ре-

гулярна армиин составта оруулха тухай декрет «Журналь офисель» соо тунхаглагдаба.

Союзнигуудай авиациин ябуулганууд

ЛОЦДОН, сентябрийн 26. (ТАСС). Хуулита мэдээсэлэй ёһоор, сентябрийн 25-да «Ниддэлэг хэрэм» ба «Либерейтор» гэдэг 1.200 самолёдууд истребительнүүдээр үдэшгэдэн Германияда довтолго хээ. Американска хүндэ бомбардировщицууд хэдэн томо сортировично станцинуудта, мүн тэршэлэн Баруун Германидахи сэрэгэй ба ажайлэдбэрийн ондоо объектнуудтэ атака хэбэ.

Сентябрийн 25-ай үдэшэ английска авиаци дайсанай 20 шахуу судануудай байһан Ден-Хелдер гэдэг портдо (Голланди) довтолго хээ. Голландида английска 2-дохим армиин хүрөөлһэн германска сэрэгүүдыи немецүүд энэ портдо нүүлгэжэ байһан байгаа юм. Английска самолёдууд дайсанай суданууд ба батареянуудтэ торшөдэ хаяжа дайсанай объектнуудыи буудаба.

Английска самолёдууд мүн тэршэлэн дайсанай батарея ба радиостанцинуудта атака хэһэн байна.

Сентябрийн 25-ай хүни «Москито» гэдэг английска бомбардировщицууд Мангеймдэ довтолго хэбэ.

Американска авиаци Манчжурида довтолбо

ЛОЦДОН, сентябрийн 26. (ТАСС). Вашингтонһоо Рейтер агентствын корреспондентыи дамжуулһанай ёһоор, американска «Ниддэлэг хэрэм» гэдэг самолёдууд мүнөөдөр Манчжурийн стратегическэ объектнуудтэ довтолго хээ гэжэ США-гэй сэрэгэй министрствэ мэдээсэбэ.

Франкые хорололго

СТОКГОЛЬМ, сентябрийн 24. (ТАСС). «Афтонбладет» газетын мэдээсэлхэнэ хадаа сентябрийн 23-да Краковта германска «генерал-губернатор» Франкда хорололго хэгдэбэ. Тэрээнэй автомашинныи польско партизанууд буудаһан байгаа. Франк гэмтээгүй, харин тэрэниие үдэшгэжэ ябаһан Краковтахи сүүдэй түрүүлэгшэ Брауэр гэгшэ хүндөөр шархатаһан байна.

Хитаһаа Нельсон США-да бусаба

НЬЮ-ЙОРК, сентябрийн 25. (ТАСС). Вашингтонһоо Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, сэрэгэй үйлэдбэрийн хэргэсөө эрхилхэ управлениин түрүүлэгшэ Нельсон Чунциһаа Вашингтондо бусажа ерэхэн - байла. Дайн байлдаанда Хитадыи үлэмжэ эдибхитэйгээр хабаадуулхыи хараалһан ханамжата дүрэлхалыи Нельсон болбол Чан Кай-Шида барюулаа, тэрэниие Чан Кай-ши зүбшөөрэн абаа гэжэ хуулита түлөөлөгшэ мэдүүлбэ. Нельсон болбол энэ жэлдэ үшөө дахин Хитадта ерэхээр бодомжолно.

Люблиндэ болоһон ППС-эй съезд

ЛЮБЛИН, сентябрийн 25. (ТАСС). Халхан Люблиндэ социалистнуудай польско партиип (ППС) съезд болоо. Энэ болбол Польшын демократическа хүсэнуудэй бүхэжэһэн ба тэдэ хүсэнууд Народова Крайвой Радые ба Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедыи тойрон нэгдэхэнэй шэнэ гэршэнэ болово.

Энэ бүхэжэһэн ябадал болбол съезд дээрэ байлсаһан польско политическэ партинуудай ба олонитын организацинуудай түлөөлөгшөнэрэй, мүн тэршэлэн делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд соо эли тэдөөр харуулагдана, тэдэнэр Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй эбтэй барисаатай байһаниие тэмдэглэһэн ба польско эмигрантска правительствеи буруушаһан байна.

Съезд дээрэ Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй Түрүүлэгшэ Осубка-Моравский гэгшэ политическэ элидхэлтэйгээр үгэ хэлэбэ. Тэрэ болбол һүүлэй үеын польско правительствонуудай ажал-ябуулганууд тухай тодорхойгоор тогтожо хэлэбэ.

Саашань Осубка-Моравский болбол Народова Крайвой Радын ба Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй ажал-ябуулга тухай хэлэбэ. Польско арадай гансахан эдэ хуулита верховно органууд немецкэ булимтаргашадта эсэргүү тэмсэлыи эмхидхээд, шэнэ Польшые байгуулжа байна гэжэ тэрэ зааһан байна.

Польско-Советскэ харилсаанууд тухай хэлэхэ зуураа Осубка-Моравскийн мэдүүлхэнэ хадаа Польша болбол Советскэ Союз болон бүхи славянска арадуудтай хэтэ мүнхэдөө эбтэй байха ёһотой

Съезд дээрэ абтаһан резолюци соо тэмдэглэгдэхэнэ хадаа На-

родова Крайвой Рада, Национальна Сүлөөлэлтын Польск Комитет болон нэгдэгай наци нальна раланууд болбол польск арадай дура зоригто үлэмжэ эхидоор таараха хуули захиргаанай формо мүн.

Саашадаа резолюци соо хэлэгдэхэнэ хадаа Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй манифест болбол польско арадай бүхи эриятэнүүдыи хангада Сьезд болбол Народова Крайво Рада болон Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитет дото ППС-эй түлөөлөгшөнэрэй ажал-ябуулгыи хүсэд хайшаана.

Мүн тэршэлэн резолюци соо хэлэгдэхэнэ хадаа польско арадай главна ба үхэлэйнь дайса гитлеровскэ Германия болон Сьезд болбол Польша СССР-тэ союз боложо ба баруун тээшэ демократическа оронуудтай найрамдалта харилсаатай байха даа Польшын үни удаан саг суаюулгүй байха ябадалыи хангаха гэжэ харана. Съезд болбол Польшыи сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ польскэ арадай туһалһанайн түлөө Улаан Армида луунаар мэдэрэн баясана. Польшо сэрэгүүдтэ болохыио ехээд туһалхыи ба тэрээнэй зэргээ олоороо орохыи польско арадыи съезд уриална. Рачкевич Советскийн кликын гэмтэ мууха ажал-ябуулганууд резолюци соо буруушаагдаа.

Бонфершци дээрэ партип хүтэбэрилхыи органууд хунгадаа «Баррикада Вольности» гэдэг партипн органиине бий болго тухай шийдхэбэри абтаа. Съезд болбол Маршал Сталин да, Рузвелит, Черчилль, Бретито, Бенеш болон де Голлын амаршалгын телеграммануудай эльгээһэн байна

Югославидахи байлдаанууд

ЖЕНЕВА, сентябрийн 26. (ТАСС). Югославидаа дамжуулһанай ёһоор, Югославиин арадай-сүлөөлэлтын армиин верховно штабай мэдээсэлхэнэ хадаа Македонидо югославска частьнууд Ресан ба Джавато гэдэг городуудыи сүлөөлөөд, немецүүдыи урда зүг тээшэ намшаба.

Сербидэ, Лесковац-Власотинпо-Ниш гэдэг сектортэ, тэмжэлгэ абтаһан немецкэ сэрэгүүдтэй айхабтар шанга байлдаанууд боложо байна. Югославска частьнууд Ниш—Пирот хоёрой хоорондохим түмэржамай линиие бүхэжэһэн шахуу эзэлээ. Шумадида Югославска частьнууд Крагуевац-Аранджеловац хоёрой хоорондохим лини дээрэхи шухала узел ба түшэг тулгуурийн пункт болохо Стратарице эзэлбэ. Рудникаһаа урхуур югославска сэрэгүүд Горни Милановац—Крагуевац гэдэг лини дээрэхи түшэг тулгуурийн пункт болохо Врачевевицеи эзэлһэн байна.

Зүүн Боснидо ойрохон зүүрыи байлдаа хэһэнэй һүүлээр Какав гэдэг рудник эзэлэгдээ. Ликэдэ, Госпич гэдэг сектортэ, югославска частьнууд Градина, Широка Була, Чардак ба

Лисап гэдэг түшэг тулгуурийн пунктнуудыи эзэлбэ. Энэ сектортэ айхабтар шанга байлдаанууд боложо байна.

«Слободна Югославия» гэдэг радиостанциин дамжуулһан тухай мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ гэдэг: Лазаревацыи сүлөөлһэнэй һүүлээр байлдаанууд Югославиин столица Белградта орхо замууд дээрэ боложо байна. Энэ оршондо арадай-сүлөөлэлтын армиин довтолго ябаһан отряднуудыи зогсоохо гэжэ бөдхөн немецкэ, четническэ ба недичевскэ частьнууд бута зада сохигдоод, эмхи гуримма алаан сухариха ябана.

Верховно штабта абтаһан мэдээнэй ёһоор, хүсөөр татагдаһан 55 мянган дэманецууд, четнигүүд, недичевецүүд сентябрийн 15 хүртэр арадай-сүлөөлэлтын армиин талада шэлжэ ороо.

Харюусалгата редакторай орлогшо Д. ЛУБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОДО ПРОГРЕСС—«Зүрхэтэй долоо хүнүүд» ЭРДЭМ—«Иудушка Головлева»